

GRAUX (*Charles*), Minister van State, advocaat (Brussel, 4.1.1837 — Brussel, 22.1.1910).

Charles Graux, eminent advocaat, één der schitterendste figuren van de liberale Partij, behaalde op 9 augustus 1859 zijn diploma van doctor in de rechten met de grootste onderscheiding, aan de Universiteit te Brussel. Hij voldeed zijn studies te Parijs, waar hij studeerde aan het « Collège de France » en aan « l'École de Droit ».

Na te Brussel zijn stage beëindigd te hebben, werd hij advocaat bij het beroepshof.

Bij dekreet van 21 Augustus 1889 werd Graux benoemd tot « conseiller du Conseil supérieur de l'État Indépendant du Congo ». Vóór deze rechtbank hield Graux zijn eerste groot pleidooi. Hij trad op als verdediger van commandant Lothaire, die zich moest verantwoorden voor de terdoodveroordeling van de Engelman Stokes, welke aan de Arabische Slavenhandelaars wapens had geleverd. Lothaire werd vrijgesproken. Graux's collega's benoemden hem tweemaal tot deken van de orde der advocaten.

De politieke carrière van Charles Graux begon in 1865. Met Paul Janson, Edmond Picard, Gustaaf Jottrand en Adolf Demeur stichtte hij *La Liberté*, het wekelijks orgaan van de liberale jeugd.

Het eerste nummer van dit blad zette het politiek programma van het tijdschrift uiteen: vrij onderzoek, scheiding van Kerk en Staat, persvrijheid, uitbreiding van het stemrecht, reactie tegen het militarisme, afschaffing van het protectionisme.

Ten gevolge van de liberale overwinning met de verkiezingen van 1878 werd Frère-Orban kabinetsformateur. Charles Graux, welke tot senator voor het arrondissement Brussel was verkozen, kreeg in de regering Frère-Orban de portefeuille van financiën toegewezen. Op het ogenblik dat het deficit meer dan vijf miljoen bedroeg, en dat het land een zware economische crisis doorworstelde, was het ministerschap voor Graux zeker geen gemakkelijke taak. Om de moeilijkheden op te lossen trof Graux de meest radikale maatregel: nieuwe belasting. Hij wist dat hij daarmee zijn populariteit en zijn ministerportefeuille zou verliezen, maar hij wist tevens dat hij het land gered had.

Graux was senator van 1884 tot 1888. Tijdens de Senaatszitting van 30 april 1885 steunde hij het wetsvoorstel, waarbij koning Leopold II gemachtigd werd de titel te voeren van Souverein van de Onafhankelijke congostaat.

Graux werd in 1900 tot minister van State benoemd. Hij doceerde strafrecht aan de Universiteit te Brussel. Op 5 november 1884 werd hij

tot permanent lid van de beheerraad gekozen en in 1890 tot beheerder-inspecteur.

24 september 1953.

[W. R.]

R. Bonnaerens.

Grandes Figures de la Belgique Indépendante, 1830-1930 (Bruxelles, A. Bieleveld, 1930, pp. 69-70). — *Bull. Off. de l'É. I. C.* (Bruxelles, 5e année, n° 8, août 1889, p. 165). — *Le Mouv. géogr* (Bruxelles, 2e année, n° 9, 3 mai 1885, p. 33; 13e année, n° 32, 9 août 1896, col. 391-392). — Janssens, Édouard et Cateaux, Albert, *Les Belges au Congo* (Anvers, imprimerie Van Hille-De Backer, 1908, t. 2, pp. 382-383). — Daye, Pierre, *Leopold II* (Paris, Arthème Fayard et Cie, 1934, pp. 290 et 382). — Banning, Émile, *Mémoires politiques et diplomatiques* (Paris-Bruxelles, *La Renaissance du Livre*, 1927, pp. 65 et 68). — Van der Smissen, Édouard, *Leopold II et Beernaert* (Brux., Goemaere, 1920, t. 2, *Revision de la Constitution*, pp. 33-34).